

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

31.05.2021

Lēmums Nr. 4-02/45
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts:

Latgales plānošanas reģions, adrese: Atbrīvošanas aleja 95, Rēzekne, LV-4601;
e – pasts: pasts@lpr.gov.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Latgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021. – 2027. gadam (turpmāk – Attīstības programma).

Izvērtētā dokumentācija:

Latgales plānošanas reģiona (turpmāk – Izstrādātājs) 2021. gada 29. aprīļa vēstule/iesniegums Nr. 2.4.3/141 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*” (turpmāk – Iesniegums), Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Rēzeknes RVP) 2021. gada 16. aprīļa vēstule Nr. 2.3/439/RE/2021 “*Par Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas izstrādi 2021.–2027. gadam*”, Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Daugavpils RVP) 2021. gada 28. aprīļa vēstule Nr. 2.3/908/DA/2021 “*Par Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas izstrādi 2021.–2027. gadam*”, Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 2. marta vēstule Nr. 4.8/1173/2021–N “*Par Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas izstrādi*” un Veselības inspekcijas 2021. gada 27. janvāra vēstule Nr.4.6.2. “*Par viedokli par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*”.

Izstrādātāja viedoklis:

Plānošanas dokumentam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), ņemot vērā plānošanas reģiona statusu un teritorijas attīstības plānošanas dokumenta raksturu.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tāda plānošanas dokumenta sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai (Vides pārraudzības valsts birojs, – turpmāk Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam

piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1) punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

2. 2021. gada 29. aprīlī Birojā saņemts Izstrādātāja Iesniegums ar klāt pievienotajiem dokumentiem, paziņojot, ka Latgales plānošanas reģions ir uzsācis Attīstības programmas izstrādi. Atbilstoši Iesniegumam:

2.1. Attīstības programma ir vidējā termiņa reģiona stratēģiskās attīstības plānošanas dokuments. Plānošanas dokuments hierarhiski ir saistīts ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam (turpmāk – Ilgtspējīgas attīstības stratēģija) un Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam. Attīstības programmai ir vadlīniju raksturs pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izstrādei. Hierarhija tiek izprasta ar mērķu, prioritāšu un rīcību savstarpēju saskaņotību starp dažādiem plānošanas līmeņiem un tiek nodrošināta ar saskaņošanas procedūrām dokumentu izstrādes gaitā. Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām plānošanas reģiona attīstības programmā tiek iekļauta pašreizējās situācijas analīze, tendences un prognozes, kā arī informācija par tās izstrādes procesu, kā arī noteiktas vidēja termiņa prioritātes, to īstenošanai paredzēto pasākumu kopums un attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība.

2.2. Attīstības programma tiek izstrādāta atbilstoši Latgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijai Latgale 2030 (turpmāk – Ilgtspējīgas attīstības stratēģija), tajā noteiktajiem mērķiem, saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, kas nosaka attīstības programmas saturu, izstrādes kārtību un prasības plānošanas dokumentu izstrādei. Attīstības programma vērsta uz reģiona teritorijas attīstību, nodrošinot iedzīvotājiem kvalitatīvu dzīves vidi un pakalpojumus, uzlabojot reģiona pārvaldību, pašvaldību sadarbību, sekmējot uzņēmējdarbības attīstību.

2.3. Plānošanas dokumenta saistība ar vides normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi tiek nodrošināta plānošanas dokumenta izstrādes gaitā, paredzot vides aspektu integrēšanu dokumentos un saskaņošanas procedūrās ar atbildīgajām vides institūcijām. Plānošanas dokumentā tiek ņemtas vērā identificētās vides problēmas, kas tiek konstatētas izstrādes laikā, lai veicinātu reģiona ilgtspējīgu attīstību. Attīstības programmā netiek paredzētas darbības, kas radītu negatīvu ietekmi uz cilvēku veselību un vidi.

2.4. Attīstības programma tiek izstrādāta visai Latgales plānošanas reģiona teritorijai. Dokuments tiek realizēts caur vietēja un augstāka līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem un projektiem, jo plānošanas reģionam nav savu nekustamo īpašumu un finanšu līdzekļu dokumentu ieviešanai. Izstrādājamajam dokumentam nav tiešu ietekmes rādītāju attiecībā uz risku iespējamību, ilgumu, biežumu un sekū atgriezeniskumu, ietekmes kumulatīvo efektu, pārrobežu ietekmes raksturu, draudiem cilvēku veselībai vai videi, avāriju risku, teritorijas jutīgumu un īpatnībām. Minētie rādītāji kļūst nozīmīgi, realizējot projektus vai plānojot nozaru politiku valsts mērogā, vai konkrētas darbības kādā nelielā teritorijā, ko izstrādes stadijā esošā attīstības programma tiešā veidā neregulē.

2.5. Attīstības programmai nav tiešas ietekmes uz īstenošanu un tās radītajām sekām un ietekmēm uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, virszemes ūdensobjektu aizsargjoslām, īpaši aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm un īpaši aizsargājamiem biotopiem. Plānošanas dokuments neparedz mainīt valstī noteikto esošo īpaši aizsargājamo teritoriju izmantošanu un respektē valsts vides jomas regulējumu.

3. Iesniegumam pievienotas:

- 3.1. VVD Rēzeknes RVP 2021. gada 16. aprīļa vēstule Nr. 2.3/439/RE/2021 *“Par Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas izstrādi 2021.–2027. gadam”*. VVD Rēzeknes RVP secina, ka dokumenta izstrādē tiek plānotas jaunas darbības, kas atbilst Likuma 1. pielikumā *“Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams”* un 2. pielikumā *“Darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums”* norādītām darbībām, kas varētu būtiski ietekmēt īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, dabas resursus un apkārtējo vidi. Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka plānošanas dokumenta īstenošana varētu radīt būtiski nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, VVD Rēzeknes RVP rekomendē Stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu Attīstības programmas izstrādei.
- 3.2. VVD Daugavpils RVP 2021. gada 28. aprīļa vēstule Nr. 2.3/908/DA/2021 *“Par Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas izstrādi 2021.–2027. gadam”*. VVD Daugavpils RVP, iepazīstoties ar izstrādāto Attīstības programmas 1. redakciju un tai pievienoto rīcības plānu, secina, ka reģionā tiek plānotas tādas darbības, kas atbilst Likuma *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”* 2. pielikumā *“Darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums”* norādītajām darbībām. Vienlaikus VVD Daugavpils RVP vērsusi uzmanību tam, ka Latgales plānošanas reģionā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas *Natura 2000*, tai skaitā, aizsargājamo ainavu apvidi *“Augšdaugava”*, *“Augšzeme”*, *“Nīcgaļu meži”*; dabas parki *“Daugavas loki”*, *“Svente”*, *“Silene”*, *Medumu ezeraine*, *“Dvietes paliene”*, Rāznas nacionālais parks, kā arī ievērojams skaits dabas liegumu, mikroliegumu, kā arī citu dabas vērtību, kas kopumā pārklāj ievērojamu Latgales plānošanas reģiona teritorijas daļu. Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī, lai izvērtētu plānošanas dokumenta iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* teritorijām un ietvertu tajā nosacījumus rīcības plānā paredzēto darbību īstenošanai, VVD Daugavpils RVP ieskatā būtu nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu Attīstības programmai.
- 3.3. DAP administrācijas 2021. gada 2. marta vēstule Nr. 4.8/1173/2021–N *“Par Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas izstrādi”*, kurā DAP administrācija sniegusi viedokli, ka Attīstības programmai ir nepieciešams piemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru. DAP administrācija norādījusi: *“vairākām Latgales plānošanas reģionā esošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk – ĪADT) – dabas liegumiem “Lubāna mitrājs”, “Grebļukalns”, “Dubnas paliene”, dabas parkam “Adamovas ezers” un aizsargājamo ainavu apvidum “Augšdaugava”, kurš ietver sevī dabas parku “Daugavas loki” – tiek izstrādāti dabas aizsardzības plāni, kuru uzdevums ir saskaņot dabas aizsardzības, dabas resursu izmantošanas, reģiona attīstības un citas intereses tā, lai tiktu saglabātas teritorijas dabas vērtības. Dabas aizsardzības plāni ir saistoši visu līmeņu teritorijas plānojumiem un teritorijas apsaimniekotājiem. Dabas aizsardzības plāniem ir ieteikuma raksturs. Informējam, ka Attīstības programmā ir nepieciešams ņemt vērā arī akciju sabiedrības “Latvijas valsts meži” (turpmāk – LVM) meža apsaimniekošanas plānus, kuru darbības mērķi ir nodrošināt valstij piederošās zemes ilgtspējīgu un atbildīgu apsaimniekošanu, vienlaicīgi gūstot maksimāli iespējamus ienākumus īpašniekam – valstij. LVM meža apsaimniekošanas plāni satur informāciju, kuru nepieciešams ņemt vērā, plānojot dažāda veida un līmeņa aktivitātes Reģionā, piemēram, tūrisma, dabas aizsardzības, vides un klimata utt.”* DAP administrācija cita starpā aicinājusi Attīstības programmā veikt dažāda veida saimniecisko darbību aizliegumu analīzi ĪADT kopsakarā ar kompensācijas mehānismu par saimnieciskās darbības aizliegumu ĪADT un ĪADT noteiktajiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem, kā arī veikt precizējumus Attīstības programmas 1. redakcijā attiecībā uz informāciju par ĪADT un mikroliegumiem un izstrādāt plānošanas dokumentu atbilstoši šī brīža aktuālajai un faktiskajai situācijai

reģionā. Vienlaicīgi DAP administrācija rekomendējusi Attīstības programmā paredzēt pasākumus tipiskās Latgales ainavas saglabāšanā, uzsvāru liekot uz ezeru, mežu un Daugavas ielejas ainavu kompleksu, un tās ietvaros paredzēt izstrādāt Reģiona ainavu plānu, izstrādājot risinājumus meža fragmentācijas mazināšanai, kā arī esošo vērtību un atklātās ainavas saglabāšanai (nosakot ainaviski vērtīgās vietas, ko nav pieļaujams apmežot, ainaviskos ceļus, kā arī nosakot tādus apbūves nosacījumus, kas uzlabo, nevis degradē ainavas vērtību, u. c.).

3.4. Veselības inspekcijas 2021. gada 27. janvāra vēstule Nr.4.6.2. "*Par viedokli par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*", kurā atzīmēts: "*Inspekcijai nav informācijas par iespējamiem plānotiem objektiem un darbībām Latgales reģiona pašvaldībās, kuras noteiktas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. un 2. pielikumā.*" Veselības inspekcija uzskata, ka Latgales reģiona novadu esošo plānošanas dokumentu risinājumi un plānotie dokumenti nav saistīti ar Likuma 1. un 2. pielikumā noteikto darbības īstenošanu un neparedz darbības, kas varētu negatīvi ietekmēt iedzīvotāju dzīves kvalitāti, radīt sabiedrības veselības riskus, līdz ar to Veselības inspekcija neuzstāj uz Stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam. Vienlaicīgi Veselības inspekcija rekomendējusi plānošanas dokumenta izstrādāšanas laikā pievērst uzmanību jautājumiem, kam ir būtiska ietekme uz vidi un cilvēka veselību: pasākumiem dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanai, virszemes un pazemes ūdensobjektu apsaimniekošanai un kvalitātei, objektu pievienošanai centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, atkritumu apsaimniekošanai, trokšņa piesārņojumam un prettrokšņa pasākumiem, virszemes ekoloģiskajai situācijai.

4. Novērtējis Izstrādātājas Iesniegumu un tam pievienoto dokumentu sniegto informāciju un pamatnosacījumus Latgales plānošanas reģiona teritorijas turpmākās attīstības potenciālajām iespējām, kā arī, vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais plānošanas dokuments atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:

4.1. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kuri saistīti ar Eiropas Savienības līdzfinansējuma izmantošanu, kurus apstiprina Saeima, Ministru kabinets, pašvaldība, valsts pašvaldību institūcija, cita atvasināta publiska persona vai cits subjekts, kuram deleģēts valsts pārvaldes uzdevums vai valsts īpašuma apsaimniekošana, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Savukārt Likuma 4. panta ceturtajā daļā noteikts, ka Stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumentiem jomās, kuras nav minētas šā panta trešās daļas 1. punktā, ja tie ietver pamatnosacījumus paredzēto darbību īstenošanai un plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt vidi. Plānošanas reģiona attīstības programma ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, ko atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma 19. panta 3. daļā noteiktajam apstiprina ar plānošanas reģiona attīstības padomes lēmumu. Plānošanas reģiona attīstības programma ir saistīta ar tā teritoriju attīstības plānošanu un izmantošanu.

4.2. Savukārt Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts, tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma

23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 4.3. No iepriekš minētā izriet, ka lielā mērā to, vai plānošanas dokumentam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, nosaka gan plānošanas dokumenta būtība (plānošanas saturs un risinājumi), gan joma vai teritorija, attiecībā uz kuru plānošanas dokuments izstrādāts (ar to saistītās vides problēmas). Lai arī Attīstības programma nav teritorijas plānošanas dokuments, tomēr tā tiek izstrādāta konkrētai teritorijai (Latgales plānošanas reģiona teritorijai), kur ir gan tai raksturīgās vides problēmas, gan specifiski noteiktie attīstības mērķi. Šādā ziņā visa veida attīstības programmas vienmēr ir saistītas arī ar konkrētu plānošanas dokumentā ietvertu teritoriju un ir galvenais dokuments finanšu plānošanas jomā, kas noteic prioritātes un rīcības noteiktu darbību īstenošanai.
- 4.4. Birojs ņem vērā, ka plānošanas reģionu attīstības programmās netiek detalizēta informācija par precīziem un konkrētiem investīciju projektiem tādā aspektā, ka tiktu noteikta arī ģeogrāfiska vietas izvēle, darbības apjoms un citi precīzi nosacījumi, tomēr reģionālās attīstības plānošanas dokumenti, kas tiek izstrādāti saskaņā ar Reģionālās attīstības plānošanas likuma un Ministru kabineta 2013. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 402 “*Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*” nosacījumiem, paredzēti, lai noteiktu vadlīnijas vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem. Attīstības programma faktiski veido un nosaka reģionālo politiku, definē reģiona attīstības galvenos pamatprincipus, mērķus un prioritātes, kurās īstenojami projekti. Tādēļ apsvērums, ka ar plānošanas reģiona Attīstības programmu netiek specifiski plānota konkrētu teritoriju un infrastruktūras attīstība (jo to dara attiecīgās pašvaldības), nenozīmē, ka uz tiem neattiecas Likuma 4. panta trešās daļas nosacījums, jo Attīstības programmā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai. Novērtējuma likuma 4. panta trešā daļa gan reģionālās attīstības plānošanas dokumentus, gan teritoriju plānojumus nepārprotami nodala kā patstāvīgas, Stratēģiskajam novērtējumam pakļaujamas plānošanas jomas, jo kādā no hierarhiskajiem plānošanas etapiem katra konkrētā reģiona attīstības galvenajiem pamatprincipiem, mērķiem un prioritātēm, no kurām izrietēs atbalsta pasākumi un noteikto mērķu sasniegšanai īstenojamo projektu kopums (reģiona pašvaldībās), ir jābūt novērtētām. Proti, mērķu un prioritāšu noteikšana veicama, ņemot vērā arī vides apsvērumus. Šādā ziņā Attīstības programma lielā mērā ietekmē citus plānošanas dokumentus zemākos plānošanas līmeņos, tai skaitā attiecībā uz paredzēto darbību īstenošanu, kam var tikt piešķirts finansējums (Likuma 23. panta divi *prim* 1. punkta b. apakšpunkts).
- 4.5. Birojs konstatē, ka Attīstības programmu ir paredzēts izstrādāt kā jaunu plānošanas dokumentu saskaņā ar Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam, Nacionālās industrijas politikas pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam, kā arī ar Ilgtermiņa attīstības stratēģiju un Latgales programmu 2010.–2019. gadam¹. Birojs vērs uzmanību tam, ka Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam ir izstrādāts kā jauns plānošanas dokuments, nosakot jaunas prioritātes nākamajam plānošanas periodam, kas sakrīt ar Attīstības programmas noteikto termiņu īstenošanu, tādējādi, iespējams, var tikt mainītas/pārskatītas iepriekšējā plānošanas perioda Attīstības

¹ Termiņš 2010.-2019. noteikts ar Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes 2017.gada 8.decembra lēmumu Nr.4

programmā noteiktās prioritātes un rīcības virzieni, vienlaicīgi Nacionālajam attīstības plānam 2021.–2027. gadam Stratēģiskais novērtējums veikts ļoti vispārējā līmenī, bez izvērtēta indikatīvā investīciju projektu kopuma. Savukārt Attīstības programma ir hierarhiski pakārtota Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzītajām ilgtermiņa prioritātēm un stratēģiskajiem mērķiem, kā rezultātā tiek izstrādāts Rīcības plāns ar plānotajām darbībām, nosakot cita starpā plānoto darbību rezultātus un finanšu avotus, kas lielākajā daļā plānotajām rīcībām ir saistīti ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu. Lai arī Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un Latgales plānošanas reģiona attīstības programmai 2010.–2017. gadam Stratēģiskais novērtējums ir veikts un Birojs 2010. gada 28. decembrī par abiem plānošanas dokumentiem izdevis atzinumu Nr.15 (turpmāk – Atzinums), tomēr vides pārskatā tika konstatēts un Atzinumā atzīmēts, ka atsevišķas plānošanas dokumentos ietvertās darbību programmas īstenošana var palielināt antropogēno/rekreatīvo slodzi virszemes ūdensobjektu tuvumā, īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, t.i., jautājumiem, kam DAP administrācija rekomendējusi vērst uzmanību arī šajā plānošanas periodā.

- 4.6. Tāpat, izskatot Latgales programmas 2010.–2019. gadam Rīcības plānā ietvertās plānotās darbības, Birojs konstatē, ka iepriekšējā plānošanas periodā plānotās rīcības ir saistītas arī ar tādām vidi ietekmējošām darbībām, kā piemēram, transporta infrastruktūras attīstību pilnveidošanu.² Ņemot vērā, ka šobrīd publiski pieejamās Attīstības programmas 1. redakcija tiks uzlabota, tad, iespējams, Attīstības programmas 2. redakcijā tiks iekļautas arī rīcības, kas turpinās iepriekšējā periodā vēl nerealizētos projektus, kas skar ne tikai Latgales plānošanas reģionu, bet arī teritorijas ārpus tā, piemēram, autoceļa E262 „*Sanktpēterburga – Pleskava – Rēzekne – Daugavpils – Medumi*” modernizēšana, lai nodrošinātu starptautisko savienojumu starp Krievijas un ES valstīm tirdzniecības, loģistikas un tūrisma attīstībai. Vienlaicīgi Birojs arī konstatē, ka jau sabiedriskajā apspriešanā nodotajā Attīstības programmas 1. redakcijā tiek iekļautas rīcības, kuru īstenošana arī turpmākajā plānošanas periodā var būt saistīta ar ietekmi uz vidi, piemēram: 1) Dienvidaustrumu apvedceļa un otrā tilta pāri Daugavai būvniecība, 2) Transporta infrastruktūras uzlabojumi sasaistei ar TENT tīklu, 3) Velotransporta infrastruktūras attīstība, vides kvalitātes uzlabošanai, 4) Valsts grants ceļu posmu no reģionālā centra uz pagastu centriem pārbūve, 5) Tilta pār Daugavu atjaunošana Krāslavā, 6) Notekūdeņu dūņu kompostēšanas laukuma ierīkošana, 7) Vēsturiski piesārņotās vietas sanācija dūņu laukos “*Križi*”, 8) Drošas un efektīvas ūdensnoteces sistēmas izveidošana Preiļu novadā, 9) Industriālo teritoriju revitalizācija, veicot publiskās infrastruktūras sakārtošanu privāto investīciju piesaistei u.c.³
- 4.7. Tāpat Birojs konstatē, ka Ilgtspējīgā attīstības stratēģijā kā viena no galvenajām nākotnes prioritātēm ir plānoti risinājumi saistībā ar transporta un loģistikas pakalpojumu attīstību nākotnē, tostarp to telpas plānošanu un izveidi, paredzot veicināt arī starptautiskas nozīmes autoceļu un dzelzceļu, multimodālo transporta koridoru attīstīšanu, kā arī apkalpes infrastruktūras tīkla izveidošanu, attīstīšanu ap reģionālās, nacionālās un starptautiskās nozīmes autoceļiem, dzelzceļiem.
- 4.8. Tādējādi Birojs secina, ka Attīstības programma būs nozīmīgs reģionāla līmeņa plānošanas dokuments, kas noteiks un specificēs reģionam raksturīgos attīstības virzienus un prioritātes arī ar vidi saistītu problēmu risināšanai. Kā hierarhiski

² https://lpr.gov.lv/wp-content/uploads/2017/Latgales-programma-10-19_01.12.2010_apstipr.LPR_.pdf

³ <https://lpr.gov.lv/wp-content/uploads/2006/planosana/1-RICIBAS-PLANS.pdf>

augstākam reģionāla līmeņa dokumentam Stratēģiskā novērtējuma veikšana šajā stadijā ir samērīga un lietderīga, tai skaitā tādēļ, ka – atbilstīgi novērtētu attīstības virzienu gadījumā – to realizācija zemākā līmenī (vietējo pašvaldību līmenī, tai skaitā pēc reģionālās reformas) varēs būt iespējama bez atkārtotas vides aspektu pārvērtēšanas, ja vien netiks paredzētas būtiskas jaunas ievirzes. Ievērojot iepriekš minēto, Birojam nav pamata nonākt pie secinājuma, ka ar Attīstības programmu nevarētu būt saistīti risinājumi, kas aptver Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktās jomas un prasa pārdomātu, ilgtspējīgu plānošanu.

5. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem konstatē, ka Latgales plānošanas reģiona attīstības programmai 2021.–2027. gadam Stratēģiskais novērtējums konkrētajā gadījumā ir nepieciešams. Stratēģiskais novērtējums veicams atbilstoši Likuma 23. pieci *prim* pantā noteiktajam, t. sk., sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23. pieci *prim* panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātāja 2021. gada 29. aprīļa Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Attīstības programmas izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka Attīstības programmai nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Latgales plānošanas reģiona attīstības programmai 2021.–2027. gadam.

Direktors

(paraksts*)

Arnolds Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums nosūtīts:

Latgales plānošanas reģionam.

VVD Daugavpils reģionālai vides pārvaldei.

VVD Rēzeknes reģionālai vides pārvaldei.